

Стоматолошки факултет – Скопје
Клиника за орална патологија со пародонтологија

КЛИНИЧКО–БИОМЕТРИСКА СТУДИЈА НА ЕФЕКТИТЕ ОД ПРИМЕНАТА НА МОДИФИЦИРАНАТА WIDMAN ФЛАП ОПЕРАЦИЈА ВО ТРЕТМАНОТ НА ПАРОДОНТАЛНИТЕ ПЛИТКИ ИНФРАКОСКЕНИ ЦЕПОВИ

Симоновски М., В. Димитровски, Ана Ставревска

Преку клиничко-биометриска евалуација, реализирана во текот на деветмесечен опсервациски период, кај 18 пародонтални болни со клинички и рендгенографски верифицирани пародонтални плиткы инфракоскени цепови, проследени се ефектите од примената на модифицираната Widman флап операција во нивниот третман. Констатираните наоди укажаа на фактот дека ваквата модификација, применета преку примарна т.н. подготвителна фаза, во вид на субгингивална киретажа, во траење од 3 до 4 седмици пред оперативно, и секундарна – оперативна фаза, резултира во сигнификантно намалување на вертикалната димензија на пародонталните цепови, и тоа во корелација со опсервацискиот период; вредноста на вертикалната димензија, на крајот од опсервацискиот период, ги достигна и димензиите на физиолошкиот гингивален сулкус, што, на најдиректен начин, укажува на преферабилноста на модифицираната Vidman флап-операција во третманот на плитките инфракоскени цепови.

Актуелниот пародонталоски тренд, наполно убедливо, укажува на фактот дека прогностичко-тераписките аспекти на пародонталната болест директно се асоцирани со интензитетот на воспалителниот процес и со степенот на деструкција, односно редуција на алвеолопериодонталниот ткивен супстрат. Апикално насочениот инфламаторно-деструктивен процес, на свој начин, ја менува и нарушува пародонталната ткивна архитектура, резултирајќи во поплитки или подлабоки инфракоскени дефекти. Најидеално, според Glickman² Goldman³, Grant и неговите соработници⁴ и други еминентни пародонталози, пародонталните морфофункционални реставрантни ефекти можат да се остварат преку регенерација на деструираниот атачмен и што е можно по коронарна дистрибуција на неоатачмен формацијата, според Egelberg¹ претставува „биолошки клуч“ во повторното воспоставување на физиолошкиот гингивален сулкус. Ваквите стручни гледања и ставови, всушност, ја диктираат и примената на одреден метод или техника, и тоа во директна зависност од видот и длабочината на пародонталните цепови, при што, во тој контекст, посебна дискутабилност е присутна во однос на адекватниот тераписки приод кон плитките инфракоскени цепови. Повеќето клиничари-пародонталози сметаат дека конзервативниот дебридман резултира во задоволителни посттераписки ефекти,^{5,7} за разлика од други, коишто им даваат апсолутен приоритет на т.н. флап-оперативни процедури во третманот на плитките инфракоскени цепови.⁸

Токму таквата стручна неусогласеност, конфронтациите и дилемите, сè уште актуелни, покрај во стручната литература и во нашето клиничко пародонтолошко секојдневие, претставува мотив за спроведување на клиничко-биометриска евалуација на ефектите од примената на модифицираната Widman флап-операција во третманот на пародонталните плиткни инфракоскени цепови, како форма и објективна можност за стекнување на сопствени сознанија и искуства.

Материјал и метод

Испитувањето е реализирано кај 18 заболени од прогресивна пародонтопатија, со верифицирани плиткни инфракоскени цепови, кај коишто модифицираната Widman флап-операција беше применета во нивниот третман претходно (предоперативно) обработувани со субгингивална киретажа, во текот на 3-4 седмици.

Модифицираната Widman флап-операција беше реализирана според принципи за техничка изведба предложени од страна на Ramfjord и Nissle (1974)⁵, преку примена на примарна предоперативна и секундарна-оперативна фаза. Кај сите пациенти беше сугерирана и одржувана оптимана plaque- контрола. Клиничките опсервациите и биометричките анализи беа спроведувани непосредно пред, и 3,6 и 9 месеци по хируршкиот третман, при што како референтни точки беа користени емајлово-цементното споиште и дното на пародонталниот цеп, а како објективен параметар за проценка на постигнатиот ефект беше користена метричката редуција на вертикалната димензија на пародонталните цепови; како контролна група беа користени предоперативно детерминирани вредности на вертикалната димензија на пародонталните цепови.

Добиените податоци се статистички (компјутерски) обработени, преку пресметување на средна вредност, стандардна девијација, стандардна грешка и сигнификантност на разликите на вредностите.

Резултати

Резултатите од спроведената клиничко-биометриска евалуација и статистичка обработка на податоците се дадени на следниов приказ:

Од табеларниот приказ може да се забележи дека модифицираната Widman флап-оперативна постапка има резултирано во статистички многу високо сигнификантна редуција на вертикалната димензија на пародонталните плиткни инфракоскени дефекти, во корелација со опсервацискиот период; исто така се

ТАБЕЛА 1.

ЕФЕКТИ ОД ПРИМЕНАТА НА МОДИФИЦИРАНАТА WIDMAN ФЛАП-ОПЕРАЦИЈА ВО ТРЕТМАНОТ НА ПАРОДОНТАЛНИТЕ ПЛИТКНИ ИНФРАКОСКЕНИ ЦЕПОВИ-КЛ. БИОМЕТРИСКА ЕВАЛУАЦИЈА/ММ

	МОДИФИЦИРАНА WIDMAN		ФЛАП-ОПЕРАЦИЈА		
	опсервациски период				
n/18	пред Th	3м	6м	9м	
X	5.9	2.4	2.2	1.8	
Sd	1.3	0.9	0.8	0.4	
Se	0.15	0.11	0.09	0.05	
P		0.001	0.001	0.001	
		(t-9 391)	(t-10 282)	(t-12 788)	

забележува дека, на крајот од опсервацискиот период, вредноста на вертикалната димензија ја достигнува и демензијата на физиолошкиот гингивален сулкус.

Дискусија

Степенот на реализираните перифореконструктивни ефекти, од клинички аспект, е најдиректно асоциран, покрај со атхерентноста на неоатачмен формацијата со радикуларниот супстрат и нејзиното покоронарно ниво, и со способноста за адаптација на реставрираните пародонтални ткивни структури без патолошки измени да ги примат и издржат нормалните функционални стимули. Нашата клиничко-биометриска евалуација, реализирана во текот на деветмесечниот опсервациски период, резултираше во наоди, кои недвосмислено укажаа на фактот дека со примената на модифициранта Widman флап-операција во третман на плитките инфракоскени дефекти можат да се постигнат максимални периодонтални ефекти, кои базираат, пред сè, на реализацијата на нагласен сврзоткивен неоатачмен, клинички објективизиран преку редукација на вертикалната димензија на пародонталните џепови од 5.9 на 1.8 мм, што, во секој случај, претставува физиолошка димензија на гингивален сулкус. Нашите резултати, на одреден начин, се во согласност со наодите на Zimet⁶, кој применувајќи флап-оперативна постипка во третманот на пародонталните инфракоскени џепови, ги доведува до вредност, која што е карактеристична за неизменетиот гингивален сулкус. Нашите наоди, односно позитивниот посттерапевски ефект од примената на модифицираната Widman флап-операција во третманот на плитките инфракоскени џепови, го толкуваме со примарната терапевска фаза, која покрај максималната елиминација на плак-формацијата, базираше на примената на субгингивалната киретажа, следена од нагласена редукација на инфламаторната компонента, стимулација на репараторниот одговор и извесна консолидација на матурацијата на колагенот во изменетата гингива, чија позитивна реперкусија е подоцнежната попречна флап-адаптација⁷, што директно го сугерира овој метод за избор во предоперативната фаза на пародонталната терапија. Меѓутоа, реализираните позитивни и максимални реставрантни ефекти ги објаснуваме, пред сè, со флап-создадените услови и можности за доелеминација на патолошкиот супстрат, посебно на т.н. реатачмен-инхибирачки супстанции, од тип на ендотоксин резидуа, што резултира во можна индукција, адаптација и покоронарно дистрибуирана неоатачмен формација, што, на свој начин, ја чини модифицираната Widman флап-операција преферабилен метод во третманот на плитките инфракоскени џепови.

Заклучок

Преку клиничко-биометриска евалуација, реализирана во текот на деветмесечен опсервациски период, кај 18 пародонтални болни со клинички и рендгенографски верифицирани плитките инфракоскени џепови проследени се ефектите од примената на модифицираната Widman флап-операција во нивниот третман.

Модифицираната Widman флап операција применета преку примарната фаза, во вид на субгингивална киретажа, во траење од 3 до 4 седмици, и секундарна-оперативна фаза, резултираше во многу значајно смалување на вертикалната димензија на пародонталните џепови, чија вредност на крајот од опсервацискиот период ги достигна и димензиите на физиолошкиот гингивален сулкус; ваквиот наод претставува и наша потврда за преферабилноста на овој метод во третманот на плитките инфракоскени џепови.

**CLINICAL AND BIOMETRIC EVALUATION OF THE EFFECTS OF MODIFIED WIDMAN
FLAP OPERATION IN THE TREATMENT OF SHALOWE INFRAOSSEOUS
PERIODONTAL POCKETS**

Summary

In an attempt to evaluate the efficacy of shallow infraosseous periodontal pockets treatment by use of modified Widman flap operation this clinical study was undertaken. In the sample of 18 periodontal patients maxillary and mandibular teeth have been treated by the modified Widman flap operation; the measuring of the pockets depth and the evaluation of the obtained results performed in pretreatment period, then 3,6 and 9 months after the treatment; the pre-operative measurements of the periodontal pockets depth were used as a control group. The difference of the mean values of the pockets depth has been tested by Student-test. Our clinical and biometric evaluation showed that the use of modified Widman flap operation in the treatment of shallow infrabony defects is followed by the significant reduction of periodontal pockets depth, in a correlation with posttreatment period /P-0.001/. These findings lead us to conclusion that in the therapy of shallow infraosseous periodontal pockets the modified Widman flap operation is a predictable method of periodontal treatment.

Литература

1. Egelberg J.: The blood vessels of the dento-gingival junction. J. Periodontol. Res., 1:163,1966
2. Clickman I.: Clinical Periodontology, ed. 4, 1972, 537
3. Goldmen H.M., and Choen D.W.: Periodontal Tharapy, ed. 4, 1968, 360
4. Grant D.A., Stern I.B., and Evarett F.G.: Orban's Periodontics, ed. 3, 1968, 275
5. Ramfjord S. P., and Nissle R.R.: The Modified Widman flap. J. Periodontol., 45:8:611, 1974
6. Zamet J.S. : A Comparative Clinical Study oh three periodontal surgical techniques. J of Clin. Periodont., 28: 87, 1975